

Solovyova Lyubov Leonidovna , librarian of the Scientific Library of the Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

Abstract: *The report is devoted to the review of the activity of the Scientific Library of KhNTUSG on the organization of inventory processes and ensuring the preservation of book collections.*

Key words: *library fund, preservation, fund inspection.*

УДК 026:63(477)

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ В ОБСЛУГОВУВАННІ КОРИСТУВАЧІВ (З ДОСВІДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ НААН)

Татарчук Людмила Михайлівна, канд. іст. наук, заступник директора з науково-інформаційної та бібліотечної роботи Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН, м. Київ, Україна, **ORCID ID:** <https://orcid.org/0000-0003-4714-6958>, e-mail: tlm2017@ukr.net

Висвітлено сучасний стан та тенденції розвитку інформаційно-аналітичного обслуговування користувачів з використанням інноваційних сервісів як одного із пріоритетних напрямів бібліотеки. Показано нові можливості інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують створення інтегрованої єдності – ресурсів, продуктів, сервісів для задоволення потреб користувачів.

Ключові слова: інформаційні продукти, інформаційні послуги, дистанційні користувачі, онлайн-сервіси, електронний ресурс, бази даних, сайт

Серед пріоритетних завдань Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН (ННСГБ НААН) як провідного науково-інформаційного й культурно-освітнього центру з питань сільського господарства на теренах України – орієнтир на інтереси користувачів, якісне і комфортне їх обслуговування. Діяльність установи спрямована на розширення інформаційно-аналітичного вектору в сервісній роботі, зокрема збільшення частки інформаційно-аналітичних продуктів і послуг у режимі «інформація на базі інформації». Основними принципами роботи у цьому напрямі є: функціональність, відкритість, доступність; гнучкість – мобільний простір і сервіс; раціональність – інформаційні ресурси з питань сільського та лісового господарства зосереджені в одному місці, оптимальне використання простору.

Електронні технології й засоби зв'язку, що використовуються бібліотекою, з одного боку забезпечили відчутний поштовх усім напрямам бібліотечної справи, пов'язаними із удосконаленням обслуговування читачів безпосередньо в бібліотеці. З іншого, розширили їх коло за її

межами. Більше того, вони уможливають, з економічною вигодою для бібліотеки, переорієнтуватися зі стратегії володіння важливими інформаційними ресурсами до забезпечення доступу до них [1, С. 605].

Нові веб-сервіси створюють позитивні умови для підвищення комунікативності бібліотеки і виходу на якісно новий рівень взаємодії з суспільством. Важливим інформативно-комунікативним інструментом установи є сайт, створений у 2006 р. Це багатофункціональний інтерактивний сервіс з надання інформації про наявність продуктів та послуг, просування електронних ресурсів, організації доступу до них користувачів (<http://dns.gb.com.ua>) [2]. Він побудований за основними розділами діяльності установи, постійно оновлюється, удосконалюється. Найбільш затребуваним є електронний ресурс (ЕР) «УкрАгротека». Початок його створення припадає на 2000 р. Його відкритість і доступність сприяють здійснювати віддалений багатоаспектний інформаційний пошук у понад 650-тисячах бібліографічних записів документів, у т.ч. із фонду цінної і рідкісної книги, періодики, аналітики, авторефератів, дисертацій, архівних документів, повнотекстових видань. З 2015 р. ресурс включений до переліку міжнародних науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті (<https://ukrpatent.org/uk/news/main/sci-tech-free-02102020>), що у свою чергу уможливає використовувати міжнародні електронні ресурси, що входять до цього переліку, зокрема Міжнародної інформаційної системи з сільськогосподарських наук і технологій AGRIS, низки періодичних видань з питань агрономії, ґрунтознавства, захисту врожаю, сільськогосподарської біотехнології, біотехнології довілля, інших ресурсів представлених бібліографічними, реферативними, фактографічними базами даних, інформаційними порталами, колекціями журналів, електронними бібліотеками. Активними користувачами ЕР є також дистанційні відвідувачі зарубіжних країн: Чехії, США, Російської федерації. Він являється базисом створення принципово нових інших важливих інформаційно-аналітичних продуктів, ресурсів, сервісів. До таких слід віднести: електронну наукову сільськогосподарську бібліотеку, бази даних з актуальних питань як: «АПК України в глобальних умовах зміни клімату», «Євроінтеграція», «Дисертації з питань історії аграрної науки, освіти і техніки», реферативний продукт «Агропромисловий комплекс України», бібліографічні покажчики, що готуються і видаються у 13-ти серіях, заснованих бібліотекою тощо.

До актуальних онлайн-сервісних послуг, орієнтованих на віддаленого користувача слід віднести вибіркоче розповсюдження інформації (ВРІ) й тематичні добірки. Користується попитом онлайн-сервіс – віртуальна довідка, реєстрація віддалених користувачів та електронне бронювання документів. Мета створення цих сервісів полягає у розкритті й популяризації фондів та діяльності бібліотеки загалом для віддалених користувачів і є безоплатною.

Важливу роль в інформуванні користувачів про розвиток аграрної науки, практики, виробництва виконують такі сервіси бібліотеки, як щомісячні експрес-інформації, виставки нових надходжень, презентації окремих вітчизняних і зарубіжних видань сільськогосподарської тематики, що стали системними. Велика увага бібліотеки акцентується на напрямках наукової комунікації в електронному середовищі, що базується на феномені «відкритого контенту через створення цифрових колекцій».

Бібліотека активно працює над збільшення свого внеску у розширення спектру послуг спрямованих на підвищення рівня наукоємності розроблюваних галузевих інформаційних продуктів, підтримку фахової комунікації, моніторингу, аналізу та інтеграцію результатів досліджень до світового наукового простору.

Результати діяльності бібліотеки щодо запровадження інноваційних онлайн-форм в обслуговуванні користувачів свідчать про те, що формування моделі сучасної бібліотеки – це постійний пошук невикористаних резервів і тому перед кожним із нас, причетним до цієї справи стоїть нагальне завдання – зберегти бібліотеку, модернізувавши її у життєво важливий ресурсний центр для наших користувачів: науковців, істориків, виробничників, студентства тощо через втілення інноваційної політики, спрямованої на якісно новий розвиток бібліотеки з конкурентоспроможними інформаційними продуктами та послугами.

Список використаних джерел:

1. Каращук О. Бібліотека в сучасному інформаційному просторі. Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського : зб. наук. пр. НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. Київ, 2016. Вип. 43. С. 596–610.

2. Татарчук Л. М., Пашковская О. А. Web-сайт Национальной научной сельскохозяйственной библиотеки НААН как инструмент позиционирования ее функций в электронной среде. Библиотеки в информационном обществе: сохранение традиций и развитие новых технологий: докл. междунар. науч. конф., Минск, 1–2 дек. 2016 г. Гос. учреждение «Белорус. с.-х. б-ка им. И.С. Лупиновича» Нац. акад. наук Беларуси ; редкол.: В. В. Юрченко [и др.]. Минск : Ковчег, 2016. С. 309–319.

UDC 026:63(477):001.89-048.62:378.2:061:63

INNOVATIVE FORMS IN CUSTOMER SERVICE (FROM THE EXPERIENCE OF THE NATIONAL SCIENTIFIC AGRICULTURAL LIBRARY OF NAAS)

Tatarchuk Lyudmila, PhD in History, Deputy of the Director of the Scientific, Information and Library work, at the National Scientific Agricultural Library NAAS, Kyiv, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4714-6958>

e-mail: tlm2017@ukr.net

Abstract: *It was highlighted the current state and trends in the development of information and analytical customer support using innovative services as one of the priority areas of the library were. It was shown the new possibilities of information and communication technologies, which provide creation of integrated unity – resources, products, and services for satisfaction of use needs.*

Keywords: *information products, information services, remote users, online services, electronic resource, databases, website.*

УДК 027.7:004.775

НОВІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА БІБЛІОТЕКИ І УНІВЕРСИТЕТУ

Ткаченко Надія Михайлівна, директор науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського «ХАІ»
Олійник Ірина Вікторівна, вчений секретар науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського «ХАІ»

Стаття присвячена аналізу роботи науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського «ХАІ»

Ключові слова: історія ХАІ, видавнича діяльність бібліотеки

НОВЫЕ АСПЕКТЫ СОТРУДНИЧЕСТВА БИБЛИОТЕКИ И УНИВЕРСИТЕТА

Ткаченко Надежда Михайловна, директор научно-технической библиотеки Национального аэрокосмического университета им. Н. Е. Жуковского «ХАИ»
Олейник Ирина Викторовна, ученый секретарь научно-технической библиотеки Национального аэрокосмического университета им. Н. Е. Жуковского «ХАИ»

Статья посвящена анализу работы научно-технической библиотеки Национального аэрокосмического университета им. Н. Е. Жуковского «ХАИ»

Ключевые слова: история ХАИ, издательская деятельность библиотеки

Национальному аэрокосмическому университету им. Н. Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт» в 2020 году исполнилось 90 лет. За эти годы вуз подготовил более 120 тысяч специалистов. Чтобы отметить вклад университета в дело подготовки кадров и развитие аэрокосмической отрасли, руководством университета